

v evropské politice (3. 12. – 9. 12. 2018)

Událost týdne:

5. prosince oznámil francouzský premiér Édouard Philippe, že vláda se v reakci na opakované protesty tzv. žlutých vest ve Francii rozhodla zrušit plánované zvýšení daně z pohonných hmot. S daní se v rozpočtu na rok 2019 nepočítá. Prezidentský palác později ještě upřesnil, že se jedná o definitivní zrušení daně. Následující den uvedl premiér v horní komoře parlamentu, že vláda se bude zabývat i možným zvýšením mezd nejhůře placených osob. Koncem týdne však znovu vyšly do ulic tisíce Francouzů po celé zemi, kteří protestovali proti prezidentovi Emmanuelu Macronovi a celkovému snížení životní úrovně. Podle odhadů se do demonstrace zapojilo na 125 tisíc lidí. Vzhledem k násilnostem páchaným během minulých demonstrací doprovázela akci přísná bezpečnostní opatření. Zraněno bylo asi 135 lidí, 1385 osob policie zadržela.

5. prosince prohlásil před novináři v Bruselu generální tajemník NATO Jens Stoltenberg, že Rusko má poslední šanci začít plnit své závazky vyplývající ze smlouvy o likvidaci raket krátkého a středního doletu (INF) z roku 1987. NATO je dle Stoltenberga stále ochotno s Ruskem jednat, zároveň se však připravuje i na variantu ukončení platnosti smlouvy. USA během téhož týdne avizovaly, že za 60 dnů zahájí půlroční „výpovědní lhůtu“ smlouvy, pokud Rusko nezačne její podmínky naplňovat.

6. prosince uvedla britská premiérka Theresa Mayová pro BBC, že v otázce brexitu se pro Británii naskýtají tři varianty – opustit EU s vyjednanou dohodou, odejít bez dohody či neodejít vůbec. Poslední dvě možnosti by přicházely v úvahu, pokud by britský parlament dohodu o EU neschválil. Soudní dvůr EU ve stejný den uvedl, že se v následujícím týdnu a ještě před hlasováním britských poslanců vyjádří k otázce, zda Británie může jednostranně stáhnout oznámení o odchodu z EU.

6. prosince žádal ukrajinský ministr zahraničí Pavlo Klimkin během zasedání ministerské rady Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) v Miláně o propuštění 24 ukrajinských námořníků, které zadržely 25. listopadu ruské jednotky v Kerčském průlivu u anektovaného poloostrova Krym. Ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov následující den uvedl, že o osudu zadržených námořníků bude Moskva jednat až po skončení soudního procesu s nimi. K okamžitému propuštění námořníků vyzval začátkem téhož týdne i generální tajemník NATO Jens Stoltenberg.

7. prosince oznámil slovenský ministr zahraničí Miroslav Lajčák (Smer-SD), že si podání demise rozmyslel po předchozích ujištěních slovenského premiéra Petera Pellegriniho (Smer-SD) a předsedy Smeru-SD Roberta Fica o zachování základních hodnot zahraniční politiky SR. Lajčák avizoval předchozí týden rezignaci poté, co slovenský parlament odmítl přijmout globální pakt OSN o migraci.

8. prosince byla na sjezdu německé Křesťanskodemokratické unie (CDU) zvolena novou předsedkyní strany dosavadní generální tajemnice CDU Annegret Krampová-Karrenbauerová. Ve funkci nahradila kancléřku Angelu Merkelovou, jež stála v čele strany 18 let. Krampová-Karrenbauerová je pro svůj politický styl i osobnostní charakteristiky připodobňována právě k Merkelové. Na rozdíl od svých protikandidátů, někdejšího šéfa poslanců CDU/CSU Friedricha Merze a ministra zdravotnictví Jense Spahna, neprosazuje výrazně konzervativnější pravicovější politiku.

Telegraficky

- Dne 4. prosince zatkla italská policie nového vůdce bossů sicilské mafie Settima Minea, který se stal loni nástupcem zesnulého Salvatora "Tota" Riiny. Vedle Minea zadržela policie ještě dalších 45 osob.
- Dne 8. prosince rozhodla druhá největší frakce v Evropském parlamentu – Strana evropských socialistů – že ji do květnových eurovoleb povede současný místopředseda Evropské komise Frans Timmermans.

